

K TANKOVÉMU A AUTOMOBILNÍMU TECHNICKÉMU ZABEZPEČENÍ SVAZŮ

V nové organizaci technických služeb, které řídí přímo zástupce velitele svazu pro výzbroj, mají vedle výzbrojního technického zabezpečení své místo i tankové technické a automobilní technické zabezpečení. Jejich samostatné organizování a funkční instituování vychází z nárůstu problémů technického zabezpečení tankových a motostřeleckých vojsk, nasycených tankovou technikou i množstvím speciální techniky druhů vojsk na tankových podvozcích. U automobilního technického zabezpečení je to plná motorizace a mobilnost všech prvků bojových sestav, druhů vojsk a služeb i speciálních vojsk. Každá z uvedených služeb má tedy své problémy a úkoly a tomu odpovídající systém technického zabezpečení, své řídicí orgány, síly a prostředky. Specifiky obou technických služeb se zejména v podmínkách zabezpečení soudobého boje a operace natolik vyhranily, že dosavadní sloučená tanková a automobilní služba je může zvládat jen s velkými potížemi.

Na některých operačních cvičeních jsme procvičovali novou organizaci a řízení technického zabezpečení operačních svazů. Novou organizaci si vynucují narůstající úkoly technického zabezpečení soudobého boje a operace vojsk, která jsou nasycena moderními zbraněmi, elektronickými prostředky a technikou všeho druhu, při plné motorizaci a z toho vyplývajících úkolů technického zabezpečení. Tankové technické a automobilní technické zabezpečení jako samostatné technické služby lépe zvládaly své úkoly. Řízení služeb bylo účinnější. I když vycházely z dříve získaných zkušeností, přece jenom se projevíly některé vážné problémy i nejasnosti. Přispěl k tomu nejen komplex problémů v řízení technického zabezpečení operačních svazů zástupcem velitele pro výzbroj, ale i neovládání zvláštností automobilního technického zabezpečení. V tankové technické službě to bylo zase přílišné zobecňování úkolů i obecnost jejich praktického řešení, vyvolané vlivem oprávněných zobecnění v plánech a řešeních štábu zástupce velitele pro výzbroj i pochopitelné nedostatky v jeho

činnosti. Nemalý vliv tu měly i kádrové problémy v cvičné organizaci. Přes uvedené problémy jsou dosavadní zkušenosti velmi cenné. Ukazují nezbytnost vyjasnit pro další praxi některé věcné problémy.

Vedle plánu technického zabezpečení, který zpracovává štáb zástupce velitele pro výzbroj, zpracovávají náčelníci tankové a automobilní technické služby své plány. Oni zodpovídají za zpracování plánu technického zabezpečení ve své odbornosti a za organizaci jejich plnění. Odpovídají za včasné a úplné splnění úkolů technického zabezpečení své odbornosti i za stálou připravenost, pohotovost a plnění úkolů podřízených prostředků technického zabezpečení. Oproti dříve zpracovávaným plánům technického zabezpečení jsou jednodušší, ale konkrétnější. Jsou zpracovávány po službách — tankové a automobilní. Obsahově jsou stejné, jak je známe z dřívějších. Rozsah tabulek psaných na mapě bude dán časovými možnostmi.

V souvislosti s vytvářením svazových opravárenských základen jsou některé nejasnosti v uskupení prostředků technického zabezpečení a jejich manévru. Frontové prostředky technického zabezpečení se uskupují (tvoří sledy) v nových podmínkách podle těchto zásad:

Uskupení frontových útvarů technického zabezpečení (TZ) určených k přímému zabezpečení svazů prvního sledu, svazků a útvarů RVD, vojsk PVO a útvarů REB i jiných speciálních vojsk podřízených frontu. Zahrnuje 2—3 frontové opravárenské základny pro komplexní opravy výzbroje a techniky. Dále zahrnuje i samostatné opravárenské útvary. Sklady jsou včleněny do frontových brigád materiálního zabezpečení (fbmz). Frontová opravárenská základna (FOZ) se přimísťuje zpravidla po splnění bližšího úkolu frontu.

Uskupení frontových útvarů technického zabezpečení k plnění úkolů v zájmu všech vojsk frontu, 2. sledů, operačních manévrujících skupin a záloh (do jejich zasazení) a leteckých sil. Rozmísťuje se v hloubce týlového prostoru frontu. Může zahrnovat frontové opravárenské základny (FOZ), specializované útvary pro opravy vozidel a agregátů, frontové základny pro GO tankové techniky a agregátů, frontové sklady munice, výzbroje, techniky a technického materiálu, závody, základny, opravny a dílny.

Záloha sil a prostředků technického zabezpečení frontu se vytváří z jednotlivých opravárenských útvarů a skladů, ze stabilních závodů a skladů místního průmyslu. Využívá se k úhradě ztrát, doplnění počtů nebo posílení prostředků technického zabezpečení a k zabezpečení úkolů na nových směrech.

S cílem zkrácení lhůt oprav i odsunu (rozsahu odsunu) se opravárenské útvary a útvary odsunu k začátku i v průběhu bojové činnosti vyčleňují po jednotkách i celé do prostoru hromadných ztrát a do prostorů rozmístění RVD, vojska PVO, k úsekům průlomu, k čarám zasazení 2. sledu a operačních manévrujících skupin (tj. mimo frontové opravárenské základny).

Armádní prostředky technického zabezpečení se uskupují obdobně.

Vytváří se uskupení armádních prostředků technického zabezpečení, určených k přímému zabezpečení svazků 1. sledů na hlavním směru (jež pracují zpravidla s prapory oprav techniky). Tvoří je oddělení armádní opravárenské základny (AOZ), opravárenské jednotky, oddělení armádních skladů (munice, výzbroje, techniky a náhradních dílů) a přemísťuje se rovněž s prapory oprav techniky.

Uskupení armádních prostředků technického zabezpečení působí v zájmu všech vojsk armád. Tvoří je armádní opravárenské základny, dílenské jednotky

výzbrojní, tankové, automobilní a sklady materiálu začleněné v armádní brigádě materiálního zabezpečení. Zabezpečuje komplexní a specializované střední a běžné opravy výzbroje a techniky na místě poškození nebo v blízkosti na shromaždišti poškozené techniky, předepsané prohlídky a ošetřování výzbroje a techniky u vojsk. Působí v útku 30—50 km, v obraně 60—100 km od předního okraje a přesunuje se zpravidla po splnění bližšího úkolu armády.

Nejasnosti jsou též kolem odsunů tankové a automobilní techniky. Poškozenou (zapadlou) tankovou techniku ve frontu (armádě) odsunují vyprošťovací prostředky svazů a svazků. Tanková technika, kterou nelze opravit přímo na místě poškození nebo v nejbližším skrytu, se odsune na shromaždiště poškozené techniky (SPT), nebo k osám odsunu. Vzdálenost SPT od předního okraje a vzdálenost jednotlivých čar i počet SPT na těchto čarách a doba práce na SPT závisí na situaci, množství ztrát a velikosti opravného fondu.

Automobilní techniku odsunují automobilní odsunové útvary a jednotky svazů, síly a prostředky svazků a útvarů a taktéž příležitostný transport na shromaždiště poškozené techniky, nebo přímo k opravárenským útvarům (a na závody). SPT se v průběhu útočné operace rozvinují v místech s největším počtem poškozené techniky, orientačně na čarách ve frontu po 80—100 km a u armád po 40—60 km. Na každé čáře, v závislosti na situaci, se rozvinují ve frontu 2—3 SPT a u armád 1—2 SPT. V obraně je výhodné počítat s vyšší hranicí uvedeného rozpětí.

V celém systému oprav výzbroje a techniky je rozsah oprav tankové a automobilní techniky neobjemnější. Dotýká se všech druhů vojsk a služeb a všech prvků sestavy operačních svazů. K jejich zvládnutí má mimořádný význam tvoření sledu a uskupení prostředků oprav této techniky a její dovedný manévry.

Frontové a armádní opravárenské a odsunové prostředky tankové technické služby vcházejí většinou do sestavy frontových a armádních opravárenských základů (FOZ, AOZ). Podle situace se jejich část může přidělovat armádám (divizím) anebo může být použita samostatně v místech hromadných ztrát tankové techniky. V návaznosti na operační řešení a situaci se počítá s manévrem opravárenských a vyprošťovacích prostředků. Předsunují se vyprošťovací a odsunové prostředky, které připravují SPT a opravný fond. Podle výsledků jejich práce a situace se rozhoduje o manévru opravárenskými prostředky a frontovými opravárenskými základnami. Útvary oprav tankové techniky frontu a armád, začleněné do FOZ a AOS, zabezpečují komplexní střední opravy tankové techniky. V jednotlivých případech mohou armádní opravy vykonávat běžné opravy. Útvary oprav tankové techniky frontu pracují v místech rozvinutí do úplného ukončení všech středních oprav tankové techniky. Armádní útvary technického zabezpečení se přemísťují za postupujícími vojsky jednou za 2—3 dny. Přitom v předcházejících místech rozvinutí mohou zůstat jednotlivé jednotky (opravárenské skupiny) do ukončení započatých oprav.

Útvary oprav automobilů se začleňují do sestavy frontových (armádních) opravárenských základů anebo působí samostatně. Sklady automobilního materiálu se začleňují do sestavy frontových (armádních) brigád materiálního zabezpečení a frontové týlové základny a přemísťují se s nimi. Frontové (armádní) útvary oprav automobilů zabezpečují střední opravy a v případě nutnosti i běžné opravy. Část útvarů oprav automobilů frontu se používá v sestavě FOZ pro opravy vozidel vševojskových (tankových) armád 1. sledu. Část pracuje samostatně a používá se pro opravy vozidel svazů 2. sledu, svazů a útvarů

podřízených frontu, svazků a útvarů letectva frontu. Útvary oprav automobilů pracují samostatně také v případě, používají-li se zejména pro generální opravy motorů a agregátů, kterými se zabezpečuje front a armády a vojskové opravárenské útvary a jednotky všech druhů vojsk a služeb. Útvary oprav automobilů plní své úkoly i v sestavě AOZ 2. sledu.

Jedním z cílů nového systému řízení technického zabezpečení je zajištění komplexních oprav složité techniky. Komplexní a speciální opravy výzbroje a techniky organizují náčelníci speciálních vojsk a služeb v jim podřízených útvarech. Tyto útvary se zabezpečují v prvním pořadí novými nebo opravenými motory, agregáty, bloky, uzly a přístroji podle pokynů náčelníků tankové, automobilní a dalších služeb a speciálních vojsk podle jejich působnosti. Poškozená technika se přisunuje do vytvářených opravárenských útvarů, které tvoří výměnná střediska, nebo přímo do opravárenských útvarů, které nejsou součástí FOZ (AOZ). Je-li to nutné, jsou náčelníci druhů vojsk a služeb povinni vyčleňovat své specialisty k technické pomoci při montáži motorů, agregátů, bloků do výzbroje a techniky a zabezpečení komplexních oprav i mimo FOZ.

Komplexní opravy výzbroje a techniky, vyžadující společné úsilí několika specializovaných vojsk a služeb, se organizují podle rozhodnutí zástupce velitele frontu (armády) pro výzbroj. Při organizaci komplexních oprav se vedle tanků a BVP opravují především odpalovací zařízení raketových kompletů, vozidla velení, řízení a přezkušování (diagnostiky, kontrolní a prověřková vozidla, radiolokační komplety a stanice navedení a zjišťování). Zabezpečuje se též pojízdnost kompletů. Opravuje se výzbroj a technika, která je pro vojska nejpotřebnější.

Kritériem pro určení místa komplexní opravy (zda ve FOZ nebo mimo ni) je stupeň poškození podvozku. Při malém poškození podvozku zabezpečují komplexní opravy specializované opravárenské útvary. Při velkém poškození podvozků zabezpečují komplexní opravy útvary technického zabezpečení ve FOZ, AOZ a samostatné útvary tankového a automobilního technického zabezpečení. K dispozici musí být potřebné agregáty dodávané náčelníky ostatních služeb a speciálních druhů vojsk. U každého opravárenského útvaru určeného ke komplexní opravě se k tomu zřizují výměnná střediska agregátů.

Vážným problémem zůstává zabezpečení středních oprav automobilů. Současné kapacity jsou velmi malé. Přitom nevyužíváme možnosti jejich dalšího zvyšování. Jde především o plné využití prostředků teritoria zejména u opraven tankové a automobilní techniky, okruhových opraven a opraven národního hospodářství. Dále jde o odhalování rezerv v kapacitě polních prostředků frontu a armád. Kromě toho je možné využít část kapacity armádních tankových a automobilních opraven ve prospěch středních oprav automobilů, dočasně využít opraven automobilních skupin pro střední opravy, efektivněji využívat kapacity praporů oprav automobilů. Kapacitu můžeme zvýšit též zařazením řidičů bez vozidel i civilních osob do procesu oprav.

Víme, že nejdůležitějším úkolem tankového a automobilního technického zabezpečení jsou opravy poškozené techniky. Tento úkol zahrnuje organizaci oprav, plné využití kapacit a hledání možností jejich narůstání a úhrady ztrát, předání neopravitelné techniky vyšším orgánům, odpisy nenávratně zničené techniky a těžení z nich. V plnění tohoto úkolu bývá na cvičeních nejvíce nedostatků. Hlavním nedostatkem je malá starostlivost a znalost situace v neopravené technice a starost o urychlené opravy. Tak tomu bylo např. v situaci,

kdy nebylo provedeno běžných a středních oprav u 660 tanků, 400 BVP, 1000 OT a 18 000 automobilů. Kdy kromě toho vyžadovalo generální opravy a bylo zničeno 1200 tanků, 600 BVP, 1500 OT a 9500 automobilů.

Zvládnout taková kvanta techniky, jež je hlavně starostí frontu, je velkým úkolem. Tomu často neodpovídá přístup ani tankové či automobilní správy. Nad těmito úkoly a hledáním všech možných způsobů jejich řešení je třeba se vážně zamyslet. Řešení zpracovat a jeho realizaci usilovně a cílevědomě zabezpečovat.

V článku jsem ukázal na některé problémy tankového a automobilního technického zajištění. Za jeho výsledky nesou plnou odpovědnost příslušní velitelé a jejich náčelníci tankové a automobilní služby. Není proto možné, abychom při procvičování nových otázek řízení technického zabezpečení otázky tankového a automobilního zabezpečení zjednodušovali. Musíme zabezpečit, abychom je procvičovali daleko konkrétněji a účinněji, zejména v oblasti řízení. To je také hlavní smysl připravovaných nových opatření.